

יש הרוצחים ומתאבדים. יש ההורגים את כל מישפחתם. יש ההורגים את נשותיהם, ויש ההורגות את בעליהן. מדוע הם עושים זאת? המומחים אומרים: זה יכול לקרות לכל אחד

דיצי"חנות

מד"ש פיהתנות

משה צ'פרוט, סטודנטית לפסיכותרפיה לוגית. "הם היו מישפחה רגילה. הוא היה אדם רגיל."

עדשים בסיגנון תורכי

מישפחת צ'פרוט עלתה לארץ מאיזמיר שבתורכיה בשלהי שנות ה-40 — האב, פועל־דחק, האם ושני ילדיהם, מרים הבכורה ומשה, אז בן 11. הם נשלחו לבנימינה. לפרנסתם קטפו האב וכנו את פרייהצבר, הצומח באזור, ומכרו ממנו לכל דורש. כמקום־מגורים קיבלו אוהל טהוב, מלאימים. משה חלה במחלת־עיניים. "היה לנו חורף קשה, בלתי־נסבל", אומרת מרים בן־עזרא.

אחרי שנה הועברו לפאתי אשקלון, אל שכונה ערבית נטושה. בתחילה גרו שם רק שלוש מישפחות של יוצאי תורכיה. אחריכך התמלא כל הרחוב בתורכים.

רחוב קטן. בקצהו בית־כנסת. חיים בכעין קומונה אחת. הנשים מבשלות ביחד, מוסקה, בורקס, עדשים ב"צמנו, הן נגד הקרובים אליו."

תיאוריות אלה נשענות על עבודתו של זיגמונד פרויד על המלנכוליה. פרויד סבר שהדיכאון מבוסס על כעס המכוון נגד הזולת, והמופנם. התאבדות ורצח הן צורות ההתבטאות החריפות ביותר של התופעה הזו. כלומר: זוהי נקמה מוחלטת באובייקט האהבה, רצון להרסו עד היסוד.

"קשה לנבא מיהו האדם שעלול להפוך לרוצח־מתאבד ברומתי. לכאורה, זרע־הפורענות טמון בכל אחד", אומר הפרופסור אליצור.

"אילו היה משהו אומר לי כי כך יקרה למשה ולי מישפחתו הייתי נדהמת, לא הייתי מאמינה." אומרת ריב"ק בן־עזרא, אחייניתו של

10 אנשים מתוך 100 אלף מתאבדים. מתוך 100 התאבדות, רק אחת מלווה ברצח. ב־10 השנים האחרונות קרו רק חמישה מיקרים כאלה, של התאבדות ורצח בני־מישפחה, ובהם ילדים.

"שתי תיאוריות מסבירות את מע"שיו של רוצח־מתאבד", אומר הפרופסור סור אבנר אליצור, פסיכיאטר, מנהל בית־החולים אברבנאל. "האחת יוצאת מתוך הרצח. אדם רצח, או ניסה לרצוח. כשסיים את מעשהו, נשטף בגל של רגשות חוקים: פחד מעונש, חרטה, רגשות־אשם. ואז הוא אומר לעצמו: כעת אין טעם לחיי. מוטב שאמות. והוא מתאבד."

"התיאוריה האחרת נקראת חרב־פיפיות. אדם שטוף בתחושת־דיכאון עזה ובתוקפנות רבה. דיכאון ותוקפנות הם שני צדדים של אותו המטבע. הדיכאון מופנה כלפי האדם עצמו. התוקפנות מופנית כלפי אחרים.

"חרבו של הרוצח נשלפת, אם כן, מנרנה, ומופעלת כאופו כפול. הן כלפי עצמו, הן נגד הקרובים אליו."

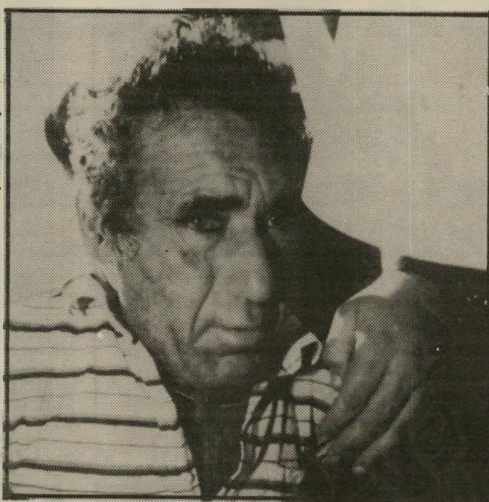
תיאוריות אלה נשענות על עבודתו של זיגמונד פרויד על המלנכוליה. פרויד סבר שהדיכאון מבוסס על כעס המכוון נגד הזולת, והמופנם. התאבדות ורצח הן צורות ההתבטאות החריפות ביותר של התופעה הזו. כלומר: זוהי נקמה מוחלטת באובייקט האהבה, רצון להרסו עד היסוד.

"קשה לנבא מיהו האדם שעלול להפוך לרוצח־מתאבד ברומתי. לכאורה, זרע־הפורענות טמון בכל אחד", אומר הפרופסור אליצור.

"אילו היה משהו אומר לי כי כך יקרה למשה ולי מישפחתו הייתי נדהמת, לא הייתי מאמינה." אומרת ריב"ק בן־עזרא, אחייניתו של

יוסי ברח מהבית. הוא קרא לאחריים לבוא בעיקבותיו. גדי היה היחיד שהצליח להיענות לקריאה. הוא נמלט אל החצר המקיפה את השיכון.

בכור יוסי וגדי מנסים להזעיק עזרה, היכה משה את ערן ואת רבקה ואסתר במערור, ודקר אותם בסכין.

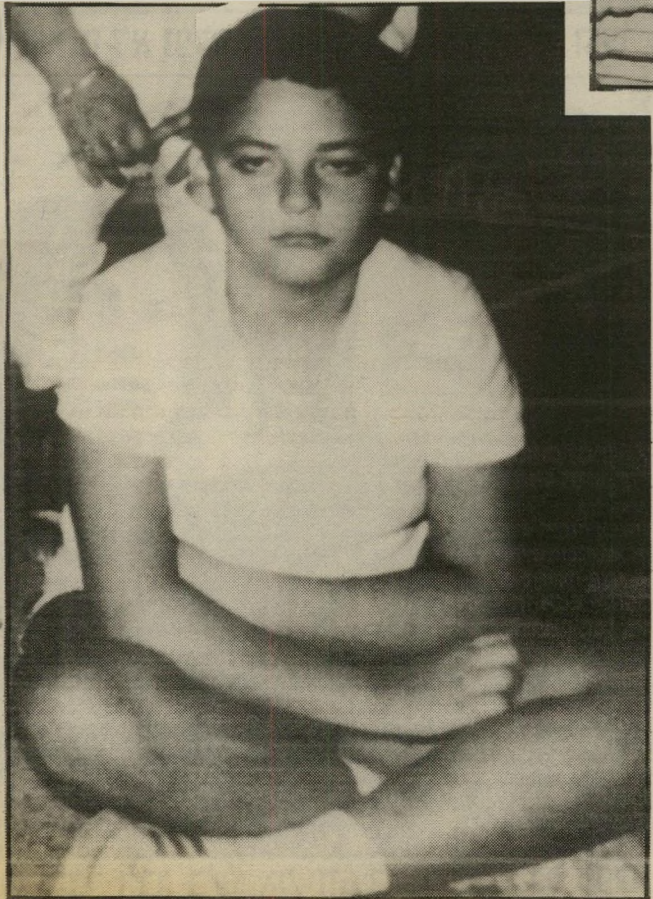

אפי שירי, ידועת אחרונות

אישיות דיכאונית

את אסתר, אשתו, הכיר מאז ומתמיד. אמה ואמו חברות ושכנות־קרובות. כשהייתה בת 16 התארסו. הוא היה אז בן 24. שנה אחריכך נישאו.

הבת הבכורה, ריבקה, נולדה תישעה חודשים אחרי החתונה. במשך השנים

משה צ'פרוט הרג את אשתו אסתר (מימין) ואת בנו ערן (משמאל). לפני כן ניסה להתאבד

שכנים ושוטרים נקהלו למרגלות חדרה־מדרגות. במשך דקות ארוכות הידרהו צעקות התחנונים של אסתר, קריאות ההצלה של הילדים. פתאום השתררה רממה.

ראשון נכנס לדירה ויטלי בן־עזרא, גיסו של משה. הוא מצא את אסתר ואת ערן שוכבים בשלולית־דם, מתים. ריבקה, פצועה, היתה שרועה סמוך לדלת־הכניסה. משה עצמו ישב במייד־פסת, הביט סביבו בעיניים מוזגגות.

"אדם רגיל"

בדירים הם ניסיונות ההתאבדות המשולבים ברצח, או בניסיון־לרצח של ילדים.

אסתר צ'פרוט צרחה. נשמעו יריות, טריקת־דלת, קריאות־עזרה. שיחזור האירוע מתוך שיחות עם בני־המישפחה:

אסתר התעוררה לקול צעדי בעלה. היא הלכה בעיקבותיו וגילתה אותו, מחזיק ברובה ובסכין־מיטבח, במירפסת הקטנה הסמוכה למיטבה. קנה־הרובה היה מכוון אל רתנו.

"מה אתה עושה?" צרחה. ארבעת ילדי הזוג, שהתעוררו למשמע הצעקות, מיירו אל הוריהם. בכור הילד־דיס, יוסי (22), ניסה לחלץ את הרובה מידי אביו. תוך כריכך נפלט כדור ופגע בירכה של הבת, ריבקה.

באותו הרגע איבר משה את השליטה על מעשיו. הוא התחיל לירות לכל עבר.

דקות ספורות אחריכך הצליחו יוסי ואחיו, גדי, להציל את הנשק מידיו של משה ולהשליכו לחדר־המדרגות.

לא באורה ערב רגיל, כמעט בנאי. לי. במוצאי־שבת טיילו אסתר ומשה צ'פרוט וצעיר בניהם, ערן, אל המיררוחב החדש, במרכזה של אשקלון. אליהם הצטרפו אחותו של משה ובעלה, ויטלי ומרים בן־עזרא.

"בכל מוצאי־שבת אפטר לרקוד שם, במיררוחב. כאותו ערב ביטלה העירייה את ההרקה. יומיים לפני כן נרצח סוחר גרווי, והאווירה בעיר היתה קשה", אומרת מרים בן־עזרא.

החמישה פנו אל שפת־הים. ישבו בבית־קפה, פיטפטו, שתו קפה וקוקו־קולה ונהנו מרוח־הים המצננת. מאוחר יותר הצטרפו אליהם חברים נוספים.

בחצות שבו הביתה. כך עורא ואשתו עלו לדירתם. הזוג צ'פרוט ובנם נכנסו לביתם, בבניין הסמוך. הם צפו בחדשות־הלילה בטלוויזיה. כשהסתיימו השידורים הלית משה את פניו בכפוף־ידיו ונכנס לחדר־השינה.

ארבע שעות אחריכך, בבוקר היום הראשון, נחררה השכונה האשקלונית הקטנה, הסמוכה לתחנה המרכזית של העיר.

אפי שירי, ידועת אחרונות